

Jossain on valo joka ei sammu (2025)

Ohjaaja: Lauri-Matti Parppein Henkilöt: Samuel Kujala, Anna Rosaliina Kauno, Suomi/Norja 110 min

Lyhytelokuvillaan, televisio-ohjauksillaan ja musiikillaan korkeita odotuksia nostattaneen **Lauri-Matti Parppein** Cannesin elokuvafestivaalilla ensi-iltansa saaneessa esikoispitkässä huilisti Pauli (**Samuel Kujala**) palaa hermoromahduksen jälkeen entiseen kotikaupunkiinsa Raumalle. Tapaaminen liriksen (**Anna Kauno**) kanssa johdattelee musiikin, äänien ja ystävyyden parantavan voiman pariin.

Virtuositeetillaan mainetta niittänyt itsetuhoinen ”Huilupoika” Pauli (Samuel Kujala) palaa lapsuudenkotiinsa Raumalle elämään passiivista toipilaanelämää valmistautuen matalan kynnyksen hyväntekeväisyyskonserttiin, kun paikallinen kokeellisen musiikin hörhö, Paulin lapsuudentuttu liris (**Anna Rosaliina Kauno**) alkaa vainoajan metodein suostuttelemaan Paulia masennuksensa alhosta mukaan kokeellisen musiikin projektiin. Kuin kivireki, alkaa Pauli hiljalleen löytää liriksen vetoavulla itsestään sitä luovuutta, jonka on klassisen musiikin perfektionismin, odotusten ja vaatimusten yksinäisessä maailmassa unohtanut.

Raumalaislähtöisen Lauri-Matti Parppein (s. 1985) esikoispitkä hyödyntää vahvasti ohjaajansa kotiseututuntemusta ja musiikkitaustaa. Idyllinen, vuosisataisuutta ja vintage-hyggeä henkivä puutalomiljöö kätkee sisäänsä kuitenkin keskiluokkaisen suorittamisen ja yliymmärtäväiset

vanhemmat, joiden rakkaus ja välittäminen näyttäytyy myös ahdistavana. Tälle vastakohtana toimii työväenluokkaisen liriksen hylättyyn kioskiin perustama treenikämpä ja geneerinen kerrostalohuoneisto, jossa julisteiden on ilmaistava se, mitä seinät eivät voi. Kolmantena elementtinä on elämän karuuden romuttama omakotitalounelma, jonka kuolinpesää Paulin etäinen epäromanssintynkä ja äänikollektiivin musiikkimentori Anni (**Kaisa-Leena Koskenkorva**) on tyhjäämässä.

Kansainvälisenä yhteistuotantona elokuvan erikoisuuksiin kuuluu myös norjalaisen VFX-tiimin toteuttama erityisihotautinen koira. Hehkuva hauva esitellään ohimennen, olkia kohauttaen. Ehkäpä sen hologrammimaisuudessa on samaa häilyvyyttä kuin omistajassaan Annissa, jonka mysteeriksi jäävä pohjattoman syvä suru tuntuu ilmaisevan elokuvan sitä pohjavirettä, joka olisi liian raskas päähenkilön jatkuvasti kannettavaksi. Sivuhenkilöt, kuten joviaalin änkyrä kivijalkakauppias ja äänikollektiivin kolmas jäsen Sini (**Camille Auer**) näyttävät jo pelkällä olemassaolollaan vaihtoehtoisia tapoja suhtautua elämään, olemiseen ja identiteettiin. Päähenkilön passiivisuus mahdollistaa sen, ettei kukaan Paulin tekemisiin vaikuttavista hahmoista tunnu viisaalta oppaalta, vaan tuulessa heiluvilta tienviitoilta, majakoilta.

Kuvaustilanteissa levenä nauhoitettu henkilöhahmojen improvisoitu kokeellinen musiikki palvelee elokuvan päähenkilön perfektionismiongelmien ratkomista. Leikki ja lupa epäonnistua ovat lääketta huilistille. Sisällön alleviivaama vapaus ei kuitenkaan toistu elokuvan muodossa, joka on kuvaukseltaan ja dramaturgisilta ratkaisuiltaan varsin hallittu, helposti lähestyttävä ja jopa klassinen. Kuvasuhde mahdollistaa tiukat kompositiot, joissa ihminen pysyy keskiössä ja täyttää tarvittaessa koko kuva-alan. Kamera ei pahemmin liiku ja fokus on tarinassa. Vaikka elokuva juurruttaa itsensä vahvasti ihmisiin ja musiikkiin, antaa lyhyet viittaukset uskontoon mahdollisuuden lukea Paulin perfektionismin myös konfliktina korkeamman voiman kanssa. Minkä kanssa Pauli lopulta kipuilee?

Vahvasta paikallisuudestaan huolimatta elokuvan aiheeseen sisältyy päähenkilön poikkihuilusankaruuden mukanaan tuoma kansainvälinen klassisen musiikin maailma. Aihe on sikäli suomalaisittain luonteva, että klassisen musiikin virtuoosit, kapellimestarit ja säveltäjätähdet ovat viime vuosikymmeninä olleet kulttuuripuolen kovin vientituote. Mitään selkeää tosielämän vastinetta Paulille on kuitenkin vaikea lukea. Kiinnostava paralleeli onkin se, että Parpein elokuva sai maailmanensi-iltansa Cannesin elokuvajuhlilla ACID-sarjassa vuonna 2025. Onko ilolla tehdyn elokuvan kansainvälinen tunnustus siis luomassa suomalaiselle elokuvalle sellaisia paineita, joiden parissa päähenkilö Pauli kamppailee?

Tokkopa: Elokuvan kotimaanensi-illan aikoihin käytiin läpi kulttuurialan kohu, kun **Petteri Orpon** hallitus oli leikkaamassa Suomen Elokuvasäätiön jo ennestään pohjoismaisittain pieneltä rahoitukselta entisestään (myöhemmin leikkaukset peruttiin). Perfektionismi ei siis liene se ongelma, jonka äärellä suomalainen elokuvantekijä näinä aikoina ensisijaisesti ahdistuu.

– **Erkki Koskimäki 2025** (KAVI:n Kino Reginan esite)